

Sintagmes preposicionals

Traducció

Anàlisi morfosintàctica

Anàlisi oracional

Etimologia

Etimologia (paraules derivades amb preposicions com a prefixos)

- Escriu en grec els següents sintagmes preposicionals, fent servir
  - les preposicions que pel sentit hi corresponguin (consulta el fitxer PDF *Les preposicions* que trobaràs en en Materials d'estudi / Llengua)
  - els següents substantius:

ἀνδρεία, -ας, ἡ	νόμος, -ου, ὁ	ὄρκος, -οῦ, ὁ
παῖς, παιδός, ὁ	ποταμός, -οῦ, ὁ	φίλος, -ου, ὁ

<i>riu avall :</i>	κατὰ τὸν ποταμόν	<i>d'acord amb la llei:</i>	κατὰ τὸν νόμον
<i>del riu [sortint-ne]:</i>	ἐκ τοῦ ποταμοῦ	<i>des de nen</i> > <i>des de la seva infantesa:</i>	ἐκ παιδός
<i>a través del riu:</i>	διὰ τοῦ ποταμοῦ	<i>per causa del seu valor:</i>	διὰ τὴν ἀνδρείαν
<i>més enllà del riu:</i>	- ὑπὲρ τὸν ποταμόν - ὑπὲρ τοῦ ποταμοῦ	<i>parlar</i> <i>en defensa d'un amic:</i>	λέγειν ὑπὲρ φίλου
<i>al costat del riu:</i>	- παρὰ τὸν ποταμόν - παρὰ τῷ ποταμῷ	<i>en contra del jurament:</i>	παρὰ τὸν ὄρκον

En català *més enllà del riu* i *al costat del riu* poden indicar tant situació (*estar més enllà... / al costat...*) con moviment (*anar més enllà... / al costat...*), per la qual cosa són vàlids tant el sintagmes ὑπὲρ τοῦ ποταμοῦ i παρὰ τῷ ποταμῷ com els sintagms ὑπὲρ τὸν ποταμόν i παρὰ τὸν ποταμόν.

- Fes la traducció –i si vols l'anàlisi morfosintàctica– d'almenys 4 frases a escollir entre les tretze frases següents.

1 Αἱ τῶν Σπαρτιατῶν μητέρες ἐκέλευον τοὺς παῖδας ἢ νικᾶν ἢ τελευτᾶν.
 art+ gen/CN +nom/S V acc/CD conj INF conj INF

El verb κελεύω (manar a algú alguna cosa) es construeix amb dos acusatius, un de persona i un altre de cosa, representat aquí per dues oracions (SUBs COMPLs) d'INFinitiu (no concertat) amb funció de CD, cadascuna de les quals consisteix tan sols en l'infinitiu, i relacionades per mitjà de la conjunció coordinant disjuntiva ἢ en correlació.

Les mares dels espartiates manaven els nens / els joves > els [seus] fills vèncer o morir.

2 Ἐγὼ νομίζω κοινὸν ἐχθρὸν πάντων τῶν Ἑλλήνων εἶναι τὸν τῶν Περσῶν Βασιλέα.
 nom/S V acc/ATR gen/CN INF art+ gen/CN +acc/S
 de l'INF

OR SUB COMPL d'INF (no concertat) amb funció de CD.

Jo considero que un enemic comú de tots els grecs és el Rei dels perses.

Jo considero que el Rei dels perses és un enemic comú de tots els grecs.

3 Ἐξεσσι τῷ τυράννῳ ποιεῖν καὶ λέγειν [ἅ βούλεται].
 V dat/CI INF conj INF acc V
 pl n del pr rel

Dues ORs SUBs COMPLs d'INFinitiu (no concertat) amb funció de SUBJECTE (del verb emprat en forma impersonal ἔξεσσι), cadascuna de les quals consisteix tan sols en l'infinitiu i relacionades per mitjà de la conjunció coordinant copulativa καὶ en correlació. Pel sentit del que diu la frase, s'he d'entendre que l'oració de RELatiu sense antecedent es refereix a un CD sobreentès que dependria tant d'un com de l'altre infinitiu.

Per al tirà és possible / Al tirà li està permès

fe i dir les [coses] que vol. > fer i dir el que vulgui.

- 4 Ἔσμεν ἄνθρωποι ἄξιοι τῆς ἐλευθερίας ἣν ἔχομεν. (Subjecte el·líptic Ἡμεῖς)

V nom/ATR gen/CAAdj acc/CD V
sg f del pr rel

OR SUB de REL

Som homes dignes de la llibertat que tenim.

- 5 Ἐλπίζω τὸν χρόνον παύσειν τὰς λύπας σου. (Subjecte el·líptic Ἐγώ)

V acc/S INF acc/CD gen/CN
de l'INF del pr pers de 2a sg

OR SUB COMPL d'INF (no concertat) amb funció de CD

Espero que el temps faci cessar les teves penes.

- 6 Οἱ Πέρσαι ἔθυσαν τῷ ἡλίῳ καὶ ἐκείνους τοὺς ἵππους, οἳ καλοὶ ἦσαν.

Nom/S V dat/CI partíc acc/CD nom/S nom/ATR V
pl m del pr rel

OR SUB de REL

Els perses van sacrificar al sol

també aquells cavalls que eran bonics. > també els cavalls que fossin bonics.

- 7 Τίς, ὃν οὐ γιγνώσκεις, ὦ διδάσκαλε, ἀστρονομίαν μαθάνειν βούλεται.

nom/S acc/CD adv V interj voc acc/CD INF V

OR SUB de REL

OR SUB COMPL d'INF (concertat) amb funció de CD

Algú que no coneixes, (oh) mestre, vol aprendre astronomia.

8 Ἀλέξανδρος ἔφασκεν θεοῦ υἱὸν εἶναι.

nom/S V gen/CN acc/ATR INF

OR SUB COMPL d'INF (concertat) amb funció de CD

Alexandre afirmava

ser fill d'un déu. / que era fill d'un déu.

9 Ὀλυμπία ἔφασκεν Ἀλέξανδρον θεοῦ υἱὸν εἶναι.

nom/S V acc/S gen/CN acc/ATR INF

OR SUB COMPL d'INF (no concertat) amb funció de CD

Olímpia afirmava que Alexandre era fill d'un déu.

10 Λέγουσι τοὺς Συβαρίτας ἐπὶ φύλλων ῥόδων κοιμήσασθαι. (Subjecte el·líptic Αὐτοί)

V acc/S prep+gen/CCL gen/CN INF

OR SUB COMPL d'INF (no concertat) amb funció de CD

Diuen que els sibarites dormien sobre pètals de roses.

11 Λέγουσι τὸν Ὀρφέα κινῆσαι τῇ μουσικῇ τοὺς τε λίθους καὶ τὰ δένδρα. (Subjecte el·líptic Αὐτοί)

V acc/S INF dat/CCM conj acc/CD conj acc/CD (Αὐτοί)

OR SUB COMPL d'INF (no concertat) amb funció de CD

Diuen que Orfeu movia amb la [seua] música les pedres i els arbres.

12 Λέγεται τὸν Ὀρφέα κινῆσαι τῇ μουσικῇ τοὺς τε λίθους καὶ τὰ δένδρα.

V   acc/S   INF   dat/CCM   conj acc/CD   conj acc/CD

OR SUB COMPL d'INF (no concertat) amb funció de SUBJ

Es diu que Orfeu movia amb la [seva] música les pedres i els arbres.

13 Ὁ Ὀρφέυς λέγεται κινῆσαι τῇ μουσικῇ τοὺς τε λίθους καὶ τὰ δένδρα.

Nom/S   V   INF   dat/CCM   conj acc/CD   conj acc/CD

OR SUB COMPL d'INF en construcció personal (el subjecte gramatical però no lògic, *Orfeu és dit*, del verb de l'oració principal és el subjecte lògic de l'infinitiu).

* Orfeu és dit moure

> Es diu que Orfeu movia amb la [seva] música les pedres i els arbres.

- Encercla els números de les frases de la pregunta anterior que es corresponguin amb les ànlisis oracionals de la taula següent (és a dir, hauràs de traduir mentalment totes les frases).

Hi ha dues frases a cadascuna de les quals els corresponen dues ànlisis oracionals (en total s'han de fer 15 cercles).

1	2	3	4	5	6		OR SUB de REL introduïda per pronom relatiu i sense antecedent
7	8	9	10	11	12	13	

1	2	3	4	5	6		OR SUB de REL introduïda per pronom relatiu i amb antecedent
7	8	9	10	11	12	13	

1	2	3	4	5	6		OR SUB COMPL d'INF amb funció de SUBJECTE
7	8	9	10	11	12	13	

1	2	3	4	5	6		OR SUB COMPL d'INF concertat i amb funció de CD
7	8	9	10	11	12	13	

1	2	3	4	5	6		OR SUB COMPL d'INF no concertat i amb funció de CD
7	8	9	10	11	12	13	

1	2	3	4	5	6		OR SUB COMPL d'INF en construcció personal
7	8	9	10	11	12	13	

- Escriu la preposició i l'adjectiu o substantiu grecs a partir dels quals s'han derivat les paraules següents en català i en castellà, d'acord amb l'exemple.

	preposició	adjectiu o substantiu
antípodes / antípodas	ἀντί	πούς, ποδός, ό: <i>peu</i>
eczema / eccema	ἐκ	ζέω: bullir
enclític / enclítico	ἐν	κλίνω: inclinar; recolzar-se
enzima / enzima	ἐν	ζυμή: fement, llevat
epònim / epónimo	ἐπί / ἐπ-	-ώνυμος, -ον: relatiu al nom
hipertròfia / hipertrofia	ὑπέρ	τροφή: nutrició / creixement
hipogeu / hipogeo	ὑπό	Γῆ: terra
isagoge / isagoge	εἰς	ἄγω: conduir
paràsit / parásito	παρά	σίτος: aliment
proselitisme / proselitismo	πρός	ἐλ(υ)θ-, variant de ἐλθ-, l'arrel d'aorist de ἔρχομαι
sincrètic / sincrético	σύν	Κρήτη: Creta *

* *sincrètic*, *-ica*, l'adjectiu de *sincretisme*, o coalició de dos adversaris contra un tercer, a l'estil dels antics cretencs, i d'aquí

- en el pla de les religions, mescla de divinitats o de trets de diferents divinitats en una de sola.

- en el pla de la filosofia, sistema que tracta de conciliar doctrines oposades.

[Etimologia de sincretisme - A](#)

[Etimologia de sincretisme - B](#)

- Combina les preposicions de la primera columna i les arrels dels substantius de la segona columna per tal d'escriure en català i / o castellà

3 paraules acabades en el sufix *...ic / ...ico*

4 paraules acabades en *...tesi / ...tesis*

ἀνά / ἀν'	χρόνος, -ου, ό: <i>temps</i>	<i>...ic / ...ico:</i>	<i>...ic / ...ico:</i>
ἀντί / ἀντ' / ἀνθ'		- anacrònic / anacrónico - diacrònic / diacrónico - sincrònic / sincrónico	ana-cròn-ic / ana-crón-ico dia-cròn-ic / dia-crón-ico sin-cròn-ic / sin-crón-ico
διά / δι'	θέσις, -εως, ή: <i>posició,</i> <i>plantejament</i>	<i>...tesi / ...tesis:</i>	<i>...tesi / ...tesis:</i>
πρό		- antítesi / antítesis	antí-tesi / antí-tesis
σύν [> <i>sin-</i> / <i>sim-</i>]		- hipòtesi / hipótesis	hipò-tesi / hipó-tesis
ὑπό / ὑπ' / ὑφ'		- pròtesi / prótesis	prò-tesi / pró-tesis
		- síntesi / síntesis	sín-tesi / sín-tesis